

Europese Verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen

Officiële tekst

Europese Verdrag betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen en betreffende het herstel van het gezag over kinderen

Luxemburg 20 mei 1980

De Lidstaten van de Raad van Europa, die dit Verdrag hebben ondertekend,

Erkennend dat in de Lidstaten van de Raad van Europa bij het geven van beslissingen inzake het gezag over kinderen het belang van het kind van doorslaggevende betekenis is;

Overwegend dat door het treffen van maatregelen ter vergemakkelijking van de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag over kinderen de belangen van de kinderen beter zullen worden beschermd;

Het in verband met dat doel wenselijk achtend er met nadruk op te wijzen dat het bezoekrecht van de ouders het normale uitvloeisel is van het recht betreffende het gezag;

Wijzend op het groeiende aantal gevallen waarin kinderen ongeoorloofd een internationale grens zijn overgebracht en op de moeilijkheden die zich voordoen bij het zoeken naar een passende oplossing voor de problemen, die zich bij deze gevallen voordoen;

Verlangend passende bepalingen in te voeren waardoor het gezag over kinderen kan worden hersteld wanneer dit gezag eigenmachtig is onderbroken;

Overtuigd van de wenselijkheid daartoe maatregelen te nemen die aansluiten bij de verschillende behoeften en de verschillende omstandigheden;

Verlangend een juridische samenwerking tot stand te brengen tussen hun autoriteiten,

Zijn overeengekomen als volgt:

Artikel 1

Voor de toepassing van dit Verdrag, wordt verstaan onder:

Definities

Kind

Autoriteit

Beslissing inzake het gezag

Ongeoorloofde overbrenging

a. kind: een persoon, ongeacht zijn nationaliteit, voor zover hij nog niet de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt en niet het recht heeft zelf zijn verblijfplaats te bepalen volgens het recht van zijn gewone verblijfplaats, zijn nationale recht of het interne recht van de aangezochte Staat;

b. autoriteit: iedere rechterlijke of administratieve autoriteit;

c. beslissing in zake het gezag: iedere beslissing van een autoriteit voor zover deze betrekking heeft op de zorg voor de persoon van het kind, met inbegrip van het recht zijn verblijfplaats te bepalen, alsmede op het bezoekrecht;

d. ongeoorloofde overbrenging: de overbrenging van een kind over een internationale grens in strijd met een beslissing inzake het gezag over dat kind, gegeven in een Verdragsluitende Staat en uitvoerbaar in een zodanige Staat; als ongeoorloofde overbrenging wordt tevens beschouwd:

i. het niet doen terugkeren van een kind over een internationale grens na het verstrijken van de periode waarin het op dit kind betrekking

hebbende bezoekrecht wordt uitgeoefend of na het verstrijken van ieder ander tijdelijk verblijf op een ander grondgebied dan dat waar het gezag wordt uitgeoefend;

ii. een overbrenging die later ongeoorloofd wordt verklaard in de zin van artikel 12.

TITEL I

Centrale autoriteiten

Artikel 2

Centrale autoriteit
Iedere Staat wijst een centrale autoriteit aan.

1. Iedere Verdragsluitende Staat wijst een centrale autoriteit aan die de in dit Verdrag bedoelde taken uitvoert.
2. Federale Staten en Staten waarin verschillende rechtsstelsels van kracht zijn, kunnen verschillende centrale autoriteiten aanwijzen, waarin zij de bevoegdheden bepalen.
3. Iedere aanwijzing krachtens dit artikel moet ter kennis worden gebracht van de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Artikel 3

Samenwerking
De centrale autoriteiten moeten samenwerken teneinde de uitvoering van het Verdrag te vergemakkelijken.

1. De centrale autoriteiten van de Verdragsluitende Staten moeten onderling samenwerken en samenwerking tussen de bevoegde autoriteiten van hun onderscheiden landen bevorderen. Zij moeten handelen met de nodige voortvarendheid.
2. Ten einde de uitvoering van dit Verdrag te vergemakkelijken, zullen de centrale autoriteiten van de Verdragsluitende Staten:
  - a. er voor zorgen dat verzoeken om inlichtingen die afkomstig zijn van de bevoegde autoriteiten en die betrekking hebben op juridische of feitelijke gegevens betreffende lopende procedures, worden doorgegeven;
  - b. elkaar, op verzoek, inlichtingen verschaffen betreffende hun recht inzake het gezag over kinderen en de ontwikkeling van dat recht;
  - c. elkaar op de hoogte houden van de moeilijkheden die zich zouden kunnen voordoen bij de toepassing van het Verdrag en, voor zover mogelijk, trachten de belemmeringen voor de toepassing ervan weg te nemen.

Artikel 4

Verzoek tot erkenning of tenuitvoerlegging
Een verzoek tot erkenning of tenuitvoerlegging van een gezagsbeslissing in een andere Verdragsluitende Staat moet worden gericht aan de centrale autoriteit.

1. Een ieder die in een Verdragsluitende Staat een beslissing heeft verkregen betreffende het gezag over een kind en die wenst dat die beslissing in een andere Verdragsluitende Staat wordt erkend of ten uitvoer gelegd, kan een daartoe strekkend verzoek richten tot de centrale autoriteit van een Verdragsluitende Staat.
2. Het verzoek moet zijn vergezeld van de in artikel 13 genoemde documenten.
3. De centrale autoriteit waartoe het verzoek wordt gericht zendt, indien het een andere centrale autoriteit is dan die van de aangezochte Staat, de documenten rechtstreeks en onverwijld aan de centrale autoriteit van de aangezochte Staat.
4. De centrale autoriteit waartoe het verzoek wordt gericht, kan haar tussenkomst weigeren wanneer duidelijk is dat aan de door dit Verdrag gestelde voorwaarden niet is voldaan.
5. De centrale autoriteit waartoe het verzoek wordt gericht, deelt de verzoeker onverwijld mede welk gevolg aan zijn verzoek is gegeven.

Maatregelen centrale autoriteit

De centrale autoriteit van de aangezochte staat treft spoedig passende maatregelen in het belang van het kind.

Andere Verdragsluitende staat

Kosten

Rechtsbijstand

Artikel 5

1. De centrale autoriteit van de aangezochte Staat treft zo spoedig mogelijk alle maatregelen die zij geschikt acht of zorgt dat deze zo spoedig mogelijk worden getroffen, eventueel door het instellen van een procedure voor de bevoegde autoriteiten van die Staat, ten einde:

- a. vast te stellen waar het kind zich bevindt;
- b. te voorkomen, met name door middel van de noodzakelijke voorlopige maatregelen, dat de belangen van het kind of van de verzoeker worden geschaad;
- c. de erkenning of de tenuitvoerlegging van de beslissing te verzekeren;
- d. te verzekeren dat het kind aan de verzoeker wordt teruggegeven wanneer de tenuitvoerlegging van de beslissing is toegestaan;
- e. de verzoekende autoriteit mede te delen welke maatregelen zijn genomen en welke de gevolgen daarvan zijn.

2. Wanneer de centrale autoriteit van de aangezochte Staat redenen heeft aan te nemen dat het kind zich bevindt op het grondgebied van een andere Verdragsluitende Staat, zendt zij de documenten rechtstreeks en onverwijld aan de centrale autoriteit van die Staat.

3. Iedere Verdragsluitende Staat verbindt zich van de verzoeker geen betaling te eisen voor maatregelen die ingevolge het eerste lid van dit artikel door de centrale autoriteit van die Staat ten behoeve van de verzoeker zijn genomen; onder deze bepaling vallen ook de proceskosten en, indien deze zijn gemaakt, de kosten veroorzaakt door bijstand van een advocaat, maar niet de kosten van terugleiding.

4. Indien de erkenning of de tenuitvoerlegging wordt geweigerd en indien de centrale autoriteit van de aangezochte Staat meent gevolg te moeten geven aan een verzoek van de verzoeker om in die Staat een rechtsvordering ten principale aanhangig te maken, stelt deze autoriteit alles in het werk om ervoor te zorgen dat de verzoeker in die procedure wordt vertegenwoordigd onder voorwaarden die niet minder gunstig zijn dan die welke gelden voor iemand die woont in en onderdaan is van deze Staat en kan zij daartoe met name een procedure aanhangig maken voor de bevoegde autoriteiten van die Staat.

Artikel 6

1. Behoudens bijzondere regelingen tussen de betrokken centrale autoriteiten en behoudens het derde lid van dit artikel:

- a. worden mededelingen aan de centrale autoriteit van de aangezochte Staat gesteld in de officiële taal of in een van de officiële talen van deze Staat dan wel gaan zij vergezeld van een vertaling in die taal;
- b. moet de centrale autoriteit van de aangezochte Staat toch mededelingen aanvaarden die zijn gesteld in de Franse of de Engelse taal dan wel zijn vergezeld van een vertaling in een van deze talen.

2. De mededelingen, afkomstig van de centrale autoriteit van de aangezochte Staat, met inbegrip van de resultaten van uitgevoerde onderzoeken, kunnen worden gesteld in de officiële taal of in een van de officiële talen van deze Staat dan wel in het Frans of het Engels.

3. Iedere Verdragsluitende Staat kan het bepaalde in het eerste lid, letter b, van dit artikel, geheel of gedeeltelijk van toepassing uitsluiten. Wanneer een Verdragsluitende Staat dit voorbehoud heeft gemaakt, kan iedere andere Verdragsluitende Staat dit eveneens toepassen ten aanzien van die Staat.

Taal mededelingen

Mededelingen worden in de officiële taal van de aangezochte staat gedaan.

Ook mededelingen in de Engelse of Franse taal dienen aanvaard te worden.

Voorbehoud

TITEL II

Erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen en herstel van het gezag over kinderen

Erkenning en tenuitvoerlegging

Beslissingen inzake het gezag worden erkend en tenuitvoergelegd in een andere Staat.

Teruggave na ongeoorloofde overbrenging

Maatregelen moeten onmiddellijk worden genomen als het kind en/of de ouders de Nederlandse nationaliteit hebben en het kind zijn gewone verblijfplaats had op het grondgebied van die Staat en het verzoek om teruggeleiding binnen 6 maanden is ingediend.

Andere gevallen van ongeoorloofde overbrenging; weigeringsgronden tot erkenning of tenuitvoerlegging

Een stuk is onregelmatig betekend of bekendgemaakt, behalve als dit komt doordat de verweerder zijn verblijfplaats verborgen heeft gehouden.

De bevoegdheid van de autoriteit is niet gebaseerd op de gewone verblijfplaats van de verweerder, van de ouders

Artikel 7

De in een Verdragsluitende Staat gegeven beslissingen inzake het gezag worden erkend en zijn, wanneer zij uitvoerbaar zijn in de Staat waar zij zijn gegeven, vatbaar voor tenuitvoerlegging in iedere andere Verdragsluitende Staat.

Artikel 8

1. Bij ongeoorloofde overbrenging dient de centrale autoriteit van de aangezochte Staat ervoor te zorgen dat onmiddellijk maatregelen worden genomen tot teruggave van het kind;

a. wanneer, ten tijde van het aanhangig maken van het geding in de Staat waar de beslissing werd gegeven dan wel op het tijdstip van de ongeoorloofde overbrenging, indien deze eerder plaatsvond, het kind alsmede zijn ouders alleen van deze Staat de nationaliteit hadden en het kind zijn gewone verblijfplaats op het grondgebied van die Staat had, en
b. wanneer binnen zes maanden na de ongeoorloofde overbrenging een verzoek om teruggave is ingediend bij een centrale autoriteit.

2. Indien, overeenkomstig het recht van de aangezochte Staat, niet kan worden voldaan aan de voorschriften van het eerste lid van dit artikel zonder tussenkomst van een rechterlijke autoriteit, is geen enkele van de in dit Verdrag voorziene weigeringsgronden in de procedure voor de rechter van toepassing.

3. Indien tussen de persoon die het gezag over het kind heeft en een andere persoon een door een bevoegde autoriteit goedgekeurde regeling is tot stand gekomen, waarbij aan laatstbedoelde persoon een bezoekerrecht is verleend, en indien het kind dat is meegenomen naar het buitenland na het verstrijken van de overeengekomen periode niet is teruggegeven aan de persoon die het gezag daarover heeft, wordt overgegaan tot herstel in de uitoefening van dit recht overeenkomstig het eerste lid, letter b, en het tweede lid van dit artikel. Hetzelfde geldt in geval van een beslissing van de bevoegde autoriteit, waarbij dit recht wordt toegekend aan een persoon die niet het gezag over het kind heeft.

Artikel 9

1. In andere gevallen van ongeoorloofde overbrenging dan die bedoeld in artikel 8, en indien binnen zes maanden na de overbrenging een verzoek is ingediend bij een centrale autoriteit, kunnen de erkenning en de tenuitvoerlegging slechts worden geweigerd:

a. indien, bij een beslissing die was gegeven in afwezigheid van de verweerder of van zijn wettige vertegenwoordiger, het inleidend gedingstuk of een daarmee gelijkstaand stuk niet op regelmatige wijze en tijdig was betekend of ter kennis gebracht aan de verweerder, opdat deze zijn verweer kon voorbereiden; dit ontbreken van een betekening of een kennisgeving kan evenwel geen grond vormen voor weigering van de erkenning of van de tenuitvoerlegging wanneer de betekening of de kennisgeving niet heeft plaatsgevonden omdat de verweerder zijn verblijfplaats verborgen heeft gehouden voor de persoon die het geding aanhangig had gemaakt in de Staat waar de beslissing was gegeven;

b. indien, bij een beslissing die was gegeven in afwezigheid van de verweerder of van zijn wettige vertegenwoordiger, de bevoegdheid van de autoriteit die de beslissing heeft gegeven, niet was gebaseerd:

i. op de gewone verblijfplaats van de verweerder, of

of van het kind.

De beslissing is onverenigbaar met een gezagsbeslissing in de aangezochte Staat, tenzij het kind meer dan een jaar zijn gewone verblijfplaats heeft gehad op het grondgebied van de verzoekende Staat.

Overige weigeringsgronden

Strijd met het familie- en kinderrecht. Verandering van omstandigheden.

Geen band met de nationaliteit van de aangezochte Staat of de gewone verblijfplaats van het kind.

Kind heeft de nationaliteit van de aangezochte Staat en die van waar de beslissing werd gegeven en zijn gewone verblijfplaats in die Staat.

Beslissing is onverenigbaar met een beslissing in een andere Staat.

Schorsing; indien rechtsmiddel, procedure betreffende het gezag of een andere beslissing inzake het gezag aanhangig is.

Beslissingen inzake bezoekrecht

Het bezoekrecht en

ii. op de laatste gemeenschappelijke gewone verblijfplaats van de ouders van het kind voor zover een van hen aldaar nog steeds zijn gewone verblijfplaats heeft, of

iii. op de gewone verblijfplaats van het kind;

c. indien de beslissing onverenigbaar is met een beslissing inzake het gezag die in de aangezochte Staat uitvoerbaar is geworden vóór de overbrenging van het kind, tenzij het kind, gedurende een jaar voorafgaand aan zijn overbrenging, zijn gewone verblijfplaats heeft gehad op het grondgebied van de verzoekende Staat.

2. Indien geen verzoek is ingediend bij een centrale autoriteit, is het bepaalde in het eerste lid van dit artikel eveneens van toepassing wanneer om de erkenning en de tenuitvoerlegging wordt verzocht binnen zes maanden na de ongeoorloofde overbrenging.

3. In geen enkel geval mag een onderzoek worden ingesteld naar de juistheid van de buitenlandse beslissing.

Artikel 10

1. In de andere gevallen dan die van de artikelen 8 en 9 kunnen de erkenning en de tenuitvoerlegging niet alleen op de gronden van artikel 9, maar bovendien op een van de volgende gronden worden geweigerd:

a. indien wordt vastgesteld dat de gevolgen van de beslissing kennelijk onverenigbaar zijn met de grondbeginselen van het familie- en kinderrecht van de aangezochte Staat;

b. indien wordt vastgesteld dat door een verandering van omstandigheden - waaronder het verstrijken van de tijd, doch niet de enkele verandering van de verblijfplaats van het kind na een ongeoorloofde overbrenging zijn begrepen - de gevolgen van de in het buitenland gegeven beslissing kennelijk niet meer in overeenstemming zijn met het belang van het kind;

c. indien, op het moment van het aanhangig maken van het geding in de Staat waar de beslissingen werden gegeven:

i. het kind de nationaliteit van de aangezochte Staat had of zijn gewone verblijfplaats in die Staat had terwijl een zodanige band met de Staat waar de beslissing werd gegeven, niet aanwezig was;

ii. het kind zowel de nationaliteit van de Staat waar de beslissing werd gegeven, als die van de aangezochte Staat had en zijn gewone verblijfplaats in de aangezochte Staat had;

d. indien de beslissing onverenigbaar is met een beslissing hetzij gegeven in de aangezochte Staat, hetzij gegeven in een derde Staat en uitvoerbaar in de aangezochte Staat, na een procedure die aanhangig was gemaakt voordat het verzoek om erkenning of tenuitvoerlegging werd gedaan, en indien de weigering in het belang van het kind is.

2. In dezelfde gevallen kunnen de erkenningsprocedure alsmede de tenuitvoerleggingsprocedure op een van de volgende gronden worden geschorst:

a. indien een gewoon rechtsmiddel tegen de in het buitenland gegeven beslissing is ingesteld;

b. indien een procedure betreffende het gezag over het kind, aangevangen vóór de instelling van de procedure in de Staat waar de beslissing werd gegeven, in de aangezochte Staat aanhangig is;

c. indien een andere beslissing betreffende het gezag over het kind het onderwerp vormt van een tenuitvoerleggingsprocedure of van enige andere procedure inzake de erkenning van die beslissing.

Artikel 11

1. Beslissingen inzake het bezoekrecht en bepalingen uit beslissingen inzake het gezag die betrekking hebben op het bezoekrecht, worden erkend en ten uitvoer gelegd onder dezelfde voorwaarden als de overige

gezagsbeslissingen worden ook erkend en tenuitvoergelegd. Nadere regels kunnen worden vastgesteld.

Centrale autoriteit kan bevoegde autoriteiten opdragen een beslissing te nemen.

Geen beslissing inzake gezag voorhanden.

Bepalingen van dit Verdrag zijn van overeenkomstige toepassing.

Begeleidende stukken

Machtiging van de centrale autoriteit.

Waarborgen van echtheid.

Stuk waaruit blijkt dat op regelmatige wijze is betekend en bekendgemaakt.

Stuk waaruit blijkt dat beslissing uitvoerbaar is.

Vermelding van de plaats waar het kind zich bevindt.

Voorstel over herstel van het gezag.

Vertaling.

Procedure

Eenvoudige en snelle procedure.

Mening kind

Het kind dient gehoord te

beslissingen inzake het gezag.

2. De bevoegde autoriteit van de aangezochte Staat kan evenwel nadere regels vaststellen voor de verwezenlijking en de uitoefening van het bezoekrecht, met name rekening houdend met verplichtingen die de partijen daaromtrent op zich hebben genomen.

3. Wanneer geen beslissing inzake het bezoekrecht is gegeven of wanneer de erkenning of de tenuitvoerlegging van de beslissing inzake het gezag is geweigerd, kan de centrale autoriteit van de aangezochte Staat haar bevoegde autoriteiten verzoeken een beslissing inzake het bezoekrecht te geven, indien de persoon die op dit recht aanspraak maakt, hierom verzoekt.

Artikel 12

Indien op het tijdstip waarop het kind een internationale grens wordt overgebracht, geen uitvoerbare beslissing inzake het gezag over het kind gegeven in een andere Verdragsluitende Staat voorhanden is, zijn de bepalingen van dit Verdrag van toepassing op iedere latere beslissing inzake het gezag over dat kind waarbij de overbrenging ongeoorloofd wordt verklaard en die op verzoek van een belanghebbende in een Verdragsluitende Staat is gegeven.

TITEL III

Procedure

Artikel 13

1. Het verzoek om erkenning of tenuitvoerlegging in een andere Verdragsluitende Staat van een beslissing inzake het gezag dient te worden vergezeld van:

- a. een document waardoor de centrale autoriteit van de aangezochte Staat wordt gemachtigd op te treden namens de verzoeker of daartoe een andere vertegenwoordiger aan te wijzen;
- b. een afschrift van de beslissing dat aan de noodzakelijke waarborgen van echtheid voldoet;
- c. wanneer het een beslissing betreft die werd gegeven in afwezigheid van de Verweerder of van zijn wettige vertegenwoordiger, ieder document waaruit blijkt dat het inleidend gedingstuk of een daarmee gelijkstimmend stuk op regelmatige wijze is betekend of ter kennis gebracht aan de verweerder;
- d. eventueel ieder document waaruit blijkt dat volgens het recht van de Staat waar de beslissing werd gegeven, de beslissing uitvoerbaar is;
- e. indien mogelijk een vermelding van de plaats waar het kind zich in de aangezochte Staat zou kunnen bevinden;
- f. voorstellen inzake de mogelijkheden voor herstel van het gezag over het kind.

2. Bovengenoemde documenten moeten, indien nodig, zijn vergezeld van een vertaling die aan het bepaalde in artikel 6 voldoet.

Artikel 14

Iedere Verdragsluitende Staat past, bij erkenning en tenuitvoerlegging van een beslissing inzake het gezag een eenvoudige en snelle procedure toe en zorgt er, met het oog daarop, voor dat het verzoek tot tenuitvoerlegging kan worden ingediend door middel van een eenvoudig verzoekschrift.

Artikel 15

1. Alvorens te beslissen over de toepassing van het eerste lid, letter b. van artikel 10,

worden. Een passend onderzoek kan worden verricht.

a. dient de autoriteit van de aangezochte Staat kennis te nemen van het standpunt van het kind, tenzij dit praktisch onmogelijk is met name in verband met de leeftijd en het verstandelijke inzicht van het kind;
b. kan de autoriteit van de aangezochte Staat verzoeken dat passend onderzoek wordt verricht.

2. De kosten van de in een Verdragsluitende Staat verrichte onderzoeken komen ten laste van de Staat waar de onderzoeken zijn verricht.

3. De verzoeken om een onderzoek alsmede de resultaten ervan kunnen door tussenkomst van de centrale autoriteiten worden gezonden aan de betreffende autoriteit.

Rechtstreekse werking

Artikel 16

Voor de toepassing van dit Verdrag kan geen enkele legalisatie of soortgelijke formaliteit worden geëist.

TITEL IV

Voorbehouden

Toegelaten voorbehouden

De gevallen bedoeld in art. 8 en/of 9 op de in art. 10 bedoelde gronden.

Artikel 17

1. Iedere Verdragsluitende Staat kan het voorbehoud maken volgens hetwelk, in de gevallen, bedoeld in de artikelen 8 en/of 9, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag, kunnen worden geweigerd op die van de in artikel 10 bedoelde gronden, welke zijn aangegeven in het voorbehoud.

Beginsel van reciprociteit.

2. De erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen, gegeven in een Verdragsluitende Staat die het in het eerste lid van dit artikel bedoelde voorbehoud heeft gemaakt, kunnen in iedere andere Verdragsluitende Staat worden geweigerd op een van de in dat voorbehoud aangegeven aanvullende gronden.

Voorbehoud artikel 12

Beginsel van reciprociteit.

Artikel 18

Iedere Verdragsluitende Staat kan het voorbehoud maken volgens hetwelk deze Staat niet is gebonden door het bepaalde in artikel 12. De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op de beslissingen, bedoeld in artikel 12, die zijn gegeven in een Verdragsluitende Staat die dit voorbehoud heeft gemaakt.

TITEL V

Andere akten

Toepassing   *andere*
regelingen

De toepassing van andere regelingen is mogelijk.

Artikel 19

Dit Verdrag sluit niet de mogelijkheid uit dat voor het verkrijgen van de erkenning of de tenuitvoerlegging van een beslissing een beroep wordt gedaan op een andere internationale akte tussen de Staat waar de beslissing werd gegeven en de aangezochte Staat, dan wel op een wettelijke regeling van de aangezochte Staat die niet op een internationale overeenkomst berust.

Internationale regeling

Verdrag respecteert andere internationale regelingen en

Artikel 20

1. Dit Verdrag maakt geen inbreuk op de verplichtingen die een Verdragsluitende Staat, ten aanzien van een Staat die niet Partij is bij dit Verdrag, kan hebben ingevolge een internationale regeling die be-

bilaterale overeenkomsten.

trekking heeft op aangelegenheden die door dit Verdrag worden beheerst.

2. Indien twee of meer Verdragsluitende Staten een eenvormige wetgeving op het gebied van het gezag over kinderen of een bijzonder regime betreffende erkenning of tenuitvoerlegging van de beslissingen op dit gebied hebben opgesteld of in de toekomst zullen opstellen, hebben zij het recht onderling deze wetgeving of dit regime toe te passen in de plaats van dit Verdrag of van een gedeelte van dit Verdrag. Om van deze bepaling gebruik te kunnen maken, dienen deze Staten hun besluit ter kennis te brengen van de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. Iedere wijziging of intrekking van dit besluit dient eveneens ter kennis te worden gebracht.

TITEL VI

Slotbepalingen

Ondertekening

De Raad van Europa kan het Verdrag ondertekenen.

Artikel 21

Dit Verdrag staat open voor ondertekening door de Lidstaten van de Raad van Europa. Het dient te worden bekrachtigd, aanvaard of goedgekeurd. De akten van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring worden nedergelegd bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Inwerkingtreding

Het Verdrag treedt 3 maanden na bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring in werking.

Artikel 22

1. Dit Verdrag treedt in werking op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum waarop drie Lidstaten van de Raad van Europa hebben verklaard zich gebonden te achten door het Verdrag overeenkomstig het bepaalde in artikel 21.

2. Ten aanzien van iedere lid-Staat die later verklaart zich gebonden te achten door het Verdrag, treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van bekrachtiging, aanvaarding of goedkeuring.

Toetreding

Toetreding is mogelijk door iedere Staat die wordt uitgenodigd door het Comité van Ministers.

Artikel 23

1. Na de inwerkingtreding van dit Verdrag kan het Comité van Ministers van de Raad van Europa iedere Staat die geen lid is van de Raad, uitnodigen toe te treden tot dit Verdrag, en wel door middel van een besluit, genomen met de meerderheid, bedoeld in artikel 20, letter d, van het Statuut, en met eenparigheid van stemmen van de vertegenwoordigers van de Verdragsluitende Staten die zijn gerechtigd zitting te hebben in het Comité.

2. Ten aanzien van iedere toetredende Staat, treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de na het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van nederlegging van de akte van toetreding bij de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.

Verklaringen over werkinggebied
Staten kunnen grondgebieden aanwijzen waarop dit Verdrag van toepassing is.

Artikel 24

1. Iedere Staat kan bij de ondertekening of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding het grondgebied, of de grondgebieden aanwijzen waarop dit Verdrag van toepassing is.

2. Iedere Staat kan op elk later tijdstip, door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte verklaring, de toepassing van dit Verdrag uitbreiden tot ieder ander in de verklaring aangewezen grondgebied. Ten aanzien van dit grondgebied treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de

verklaring door de Secretaris-Generaal.

3. Iedere krachtens beide vorige leden gedane verklaring kan, wat ieder in deze verklaring aangewezen grondgebied betreft, worden ingetrokken door een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. De intrekking wordt van kracht op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Verschillende rechtssystemen voor gebieden

Indien een Staat verschillende rechtssystemen voor gebieden heeft kan die Staat verklaren op welke gebieden het Verdrag van toepassing is.

Artikel 25

1. Een Staat die een of meer territoriale eenheden bevat waarin verschillende rechtssystemen van toepassing zijn op het gebied van het gezag over kinderen en de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen inzake het gezag, kan bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, verklaren dat dit Verdrag van, toepassing zal zijn op al deze territoriale eenheden of op een of meer ervan.

2. Deze Staat kan op elk later tijdstip, door middel van een aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa gerichte verklaring, de toepassing van dit Verdrag uitbreiden tot iedere andere in de verklaring aangewezen territoriale eenheid. Ten aanzien van deze territoriale eenheid treedt het Verdrag in werking op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van drie maanden na de datum van ontvangst van de verklaring door de Secretaris-Generaal.

3. Iedere krachtens beide vorige leden gedane verklaring kan, wat iedere in deze verklaring aangewezen territoriale eenheid betreft, worden ingetrokken door een aan de Secretaris-Generaal gerichte kennisgeving. De intrekking wordt van kracht op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van zes maanden na ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Meerdere rechtsstelsels

Indien een Staat meer rechtsstelsels heeft in verschillende territoriale gebieden, wordt verwezen naar een rechtsstelsel volgens de voorschriften of indien deze ontbreken, het rechtsstelsel waarmee het kind het meest verbonden is.

De verwijzing naar de Staat is de verwijzing naar het betreffende rechtsstelsel.

Ook van toepassing wanneer meerdere rechtsstelsels op verschillende groepen personen toepasselijk zijn.

Artikel 26

1. Ten aanzien van een Staat die, wat het gezag over kinderen betreft, twee of meer rechtsstelsels heeft waarvan de toepasselijkheid territoriaal is bepaald,

a. dient de verwijzing naar het recht van de gewone verblijfplaats of van de nationaliteit van een persoon te worden opgevat als een verwijzing naar het rechtsstelsel aangewezen door de in die Staat van kracht zijnde voorschriften, of indien deze voorschriften ontbreken, naar het rechtsstelsel waarmee de betrokken persoon het nauwst is verbonden;

b. dient de verwijzing naar de Staat waar de beslissing werd gegeven of naar de aangezochte Staat, al naar gelang van het geval, te worden opgevat als een verwijzing naar de territoriale eenheid waarin de beslissing werd gegeven of naar de territoriale eenheid waar om erkenning of tenuitvoerlegging van de beslissing of om het herstel van het gezag wordt verzocht.

2. Het eerste lid, letter a, van dit artikel is eveneens, mutatis mutandis, van toepassing op de Staten die, wat het gezag over kinderen betreft, twee of meer rechtsstelsels hebben die op verschillende groepen van personen toepasselijk zijn.

Artikel 27

1. Iedere Staat kan bij de ondertekening of bij de nederlegging van zijn akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding, verklaren gebruik te maken van een of meer voorbehouden voorzien in het derde lid van artikel 6, in artikel 17 en in artikel 18 van dit Verdrag. Geen enkel ander voorbehoud is toegestaan.

2. Iedere Verdragsluitende Staat die een voorbehoud heeft gemaakt

Voorbehouden

Voorbehouden genoemd in art. 6 derde lid, 17 en 18 zijn mogelijk.

Voorbehouden kunnen geheel of gedeeltelijk

ingetrokken worden.

Evaluatie

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa nodigt alle centrale autoriteiten uit om het Verdrag te bestuderen en te vergemakkelijken.

Opzegging

Iedere Staat kan te allen tijde dit Verdrag opzeggen.

Mededelingen omtrent stand van zaken

Iedere ondertekening, nederlegging van elke akte, data van inwerkingtreding en andere handelingen.

krachtens het vorige lid, kan dit voorbehoud geheel of gedeeltelijk intrekken door een kennisgeving te richten aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. De intrekking wordt van kracht op de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 28

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa nodigt, aan het eind van het derde jaar na de datum van inwerkingtreding van dit Verdrag en, op zijn eigen initiatief op ieder ander tijdstip na bedoelde datum, de vertegenwoordigers van de door de Verdragsluitende Staten aangewezen centrale autoriteiten uit bijeen te komen ten einde de werking van het Verdrag te bestuderen en te vergemakkelijken. Iedere Lid-Staat van de Raad van Europa die geen Partij is bij het Verdrag, kan zich doen vertegenwoordigen door een waarnemer. Van de werkzaamheden van elk van deze bijeenkomsten wordt een verslag opgesteld, dat ter informatie wordt gezonden aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa.

Artikel 29

1. Iedere Partij kan, te allen tijde, dit Verdrag opzeggen door een kennisgeving te richten aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa.
2. De opzegging wordt van kracht op de eerste dag van de maand na het verstrijken van een tijdvak van zes maanden na de datum van ontvangst van de kennisgeving door de Secretaris-Generaal.

Artikel 30

De Secretaris-Generaal van de Raad van Europa geeft de Lidstaten van de Raad en alle Staten die tot het Verdrag zijn toegetreden, kennis van:

- a. iedere ondertekening;
- b. de nederlegging van iedere akte van bekrachtiging, aanvaarding, goedkeuring of toetreding;
- c. iedere datum van inwerkingtreding van dit Verdrag overeenkomstig de artikelen 22, 23, 24 en 25 van het Verdrag;
- d. iedere andere handeling, kennisgeving of mededeling die betrekking heeft op dit Verdrag.